

„Az irat papír alapú iratról készített elektronikus másolat.”
 2018. JÚL 09.
 készítés ideje

 készítő aláírása

BUDAPESTI XVIII. ÉS XIX. KERÜLETI BÍRÓSÁG 8.
 ÜGYSZÁM
 KEZELŐINTÉZKEDÉS
 BIRÓSÁGI BÍRÓSÁG / GYŰJTŐLÁDÁBA /
 BÍRÓSÁGI
 E-MAILLEN / FAXON
 ÉRKEZETT: 2018 -07- 0 9
 PÉLDÁNY: 1 MELLÉKLET: -
 ÜGYSZÁM: 21122 / 16 / 25
 UTÓÍRATON:

Alkotmánybíróság

Budapesti XVIII. és XIX. kerületi Bíróság
 1191 Budapest Kossuth tér 7. útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 26. §
 alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
 (1) bekezdése, továbbá a 2018. évi XL. tv. (Get.) 99. § (6) bekezdése és a törvény végrehajtására kiadott 19/2009. (I. 30.) Korm. rend. (Fesz.) 1. számú Mellékletének 18.3. és 18.4. pontjainak **alaptörvényellenességét, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.**
 Ügyszám: IV / 1174 -0 / 2018
 Érkezett: 2018 JÚL 17.
 Példány: 1 Kezelőiroda:
 Melléklet: 7

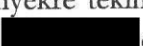
- I. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg a Földgazellátásról szóló 2008. évi XL. tv. (Get.) 99. § (6) bekezdése és a törvény végrehajtására kiadott 19/2009. (I. 30.) Korm. rend. (Fesz.) 1. számú Mellékletének 18.3. és 18.4. pontjainak alaptörvényellenességét, és azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.**
- II. Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 56.Pf.639.620/2017/4 számú (jogerős) ítéletével**
 - a. **megsértette a tisztességes eljárás alkotmányos követelményét,**
 - b. **illetve az Alaptörvényben biztosított jogomat, ezért az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.**

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I. A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

A () munkatársai 2012. november 6-án a tulajdonomban álló, de akkor bérbeadás útján hasznosított, lakásomon, az számú felhasználási helyen, hitelesítési mérőcsere alkalmával a gázmérő OMH plombájának az eredetitől való eltérését tapasztalták. A 2013. április 26. napján elvégzett **szakértői vizsgálat megállapította az illetéktelen beavatkozást.**

A szolgáltató a fentiekkel összefüggésben **kötbér igényt jelentett be** velem szemben, amit a későbbiek során a 8.P.XVIII.21.122/2016. szám alatt perben **érvényesített.**

Alperesként / fogyasztóként az eljárás alatt **soha nem vontam kétségbe az illetéktelen beavatkozás tényét,** azonban annak körülményeire tekintettel (miután ezt korábban egy – általam a felmerült, a gyanús körülményekre tekintettel kért – olyan rendkívüli ellenőrzés előzte meg, amely során szabálytalanságot a évében eljáró munkavállaló a hanyag, felületes munkavégzése okán nem állapított meg), **vitattam kizárólagos felelősségemet.**

Álláspontom szerint a szolgáltató vétkes m [REDACTED] illetéktelen beavatkozás egyedüli károsultja, miközben [REDACTED] **vétkességi felelőssége fel sem merült**, illetve a jogi normák, illetve az ezzel összefüggő hatósági és bírósági eljárások alapján, úgy tűnik, hogy **fel sem merülhetett**.

A peres eljárás alatt **fogyasztóvédelmi bejelentést tettem** – a fogyasztóvédelmi hatóságként eljáró – Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalnál, ahol **kérelmemet érdemi vizsgálat nélkül** (értve ez alatt azt, hogy többszöri kifejezett kérésem ellenére személyes meghallgatásomra egyetlen alkalommal sem került sor, az eljárásuk annak megállapításával zárult, hogy az ellenőrző vizsgálat alkalmával készült munkalap általam történő aláírása egyúttal azt is jelenti, hogy maga a szolgáltató által lefolytatott vizsgálat szakszerű volt) **utasították el**.

A per során – a kereset elutasításán túlmenően – elsősorban azt kértem az első fokon eljáró bíróságtól, hogy az eset sajátosságaira tekintettel a régi Ptk. a Ptk. 339. § (2) bekezdésének alkalmazásával (mely a „károkozó” oldalán meglévő és mérlegelhető körülmények figyelembe vételére hív fel), **mérlegelje annak lehetőségét is, hogy a felelősség alól részben- vagy teljes mértékben mentesítsen**.

Miután a bíróság **felperes kereseti kérelmét alaposnak tartotta**, a Földgázellátásról szóló 2008. évi XL. tv. (Get.) 99. § (6) bekezdése és a törvény végrehajtására kiadott 19/2009. (I. 30.) Korm. rend. (Fesz.) 1. számú Mellékletének 17.5., 17.7. pontjai alapján a szabálytalan vételezés jogkövetkezményeként – a felperes Földgázelosztási Üzletszabályzatába beépített kötbértábla 8. számú Mellékletére tekintettel – **kötbér megfizetésére kötelezett**.

A kereset elutasításán túl – arra az általam nem várt esetre, ha a bíróság a felperes által kért kötbér megfizetésére kötelezne – **kártérítésre vonatkozó viszontkeresetet terjesztettem elő**, melyben kértem, hogy a **bíróság állapítsa meg a felperes vétkességét, felróható magatartását**, miután az alperes által kért ellenőrző vizsgálat során **nem úgy járt el, ahogyan az általában elvárható**. Ezzel összefüggésben kértem, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy a **felperes ezzel kárt okozott**, és hogy felróható magatartása és a bekövetkezett kár között ok-okozati összefüggés van.

Az első fokon eljáró bíróság **a viszontkeresetnek sem adott helyt**, mi több azt **érdemben nem is tárgyalta**, tekintettel arra a perben többször kifejtett álláspontjára, hogy „ez csak egy kötbér-per”.

Az ítélettel szemben fellebbezési kérelemmel fordultam a Fővárosi Törvényszékhez, melyben kértem – a kereset elutasításán túlmenően –, hogy a **másodfokon eljáró bíróság állapítsa meg**, a viszontkeresetek megfelelően, **a szolgáltató polgári jogi (azaz vétkességi) felelősségét**. Ezzel összefüggésben kértem, hogy helyezze hatályon kívül az elsőfokú bíróság ítéletét és kötelezze új eljárás lefolytatására, tekintettel arra, hogy **az megalapozatlan**, elsősorban amiatt, hogy **a bíróság a tényállás felderítésére még csak kísérletet sem tett, a viszontkeresetet érdemben egyáltalán nem bírálta el**.

Fővárosi Törvényszék a fellebbezési keresetemet elutasította, az ítéletet, 56.Pf.639.620/2017/4 számon, változatlan formában, helyben hagyta. Megerősítette továbbá azt is, hogy „*az elsőfokú bíróságnak a kötbérfizetési kötelezettségről kellett határoznia, a per tárgya ez volt*”.

A per során következetesen indítványoztam az eljáró bíróságoknál, hogy Magyarország Alaptörvényének 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján, hogy forduljanak az Alkotmánybírósághoz a Get. 99. § (6) bekezdésének Alaptörvénybe ütközése megállapítása érdekében. Ezt a kérésemet a Budapesti XVIII. és XIX. kerületi Bíróság elutasította, mely döntéssel (beleértve magát az indokolást is) a Törvényszék „**teljes mértékben egyetértett**”.

A bírósági beadványokban a hivatkozott törvényhely (Get. 99. § (6) bekezdés) Alaptörvény ellenességét abban láttam, hogy lényegében **objektív felelősséget állapít meg a felhasználó terhére**, vagyis nem ad lehetőséget kimentésre és **ezt a nagyon szigorú felelősséget a felperes közreható (azaz vétkes) magatartása sem törheti meg**, ezzel pedig olyan erőfölényt nyújt a **szolgáltató számára**, ami az Alaptörvénybe ütközik. Aggályosnak találtam azt is, hogy a szolgáltatót **semmi nem kötelezi arra, hogy a fogyasztó érdekét / jogát az ellenőrzési kötelezettsége körében – akár harmadik személlyel szemben is – biztosítsa**.

A bíróság megítélése szerint „*a hivatkozott Get. 99. § (2) bekezdés nem tartalmaz Alaptörvénybe ütköző rendelkezést. A jogalkotó ezen rendelkezése teljes mértékben összhangban áll azzal a köztudott ténnyel, hogy az egyes közüzemi szolgáltató, így a vezetékvesztés gázt biztosító felperes is, több ezer, esetenként több tízezer fogyasztóval állnak szerződéses kapcsolatban, vagyis nem lehetnek abban a helyzetben, hogy a szolgáltatás díja elszámolásának alapjául szolgáló mérőeszközök védelmét és sértetlenségének gyakori, akár havi ellenőrzését saját hatáskörükben biztosíthassák. Életszerű az a törvényalkotói szándék, mely a fogyasztók kötelezettségévé teszi ezen elszámolás alapjául szolgáló eszközök védelmét és sértetlenségének biztosítását, hiszen azok jellemzően az ő tulajdonukban, birtokukban lévő ingatlanon vannak elhelyezve.*”

II. Az Abtv. 41. § (1) szerinti indítvány és annak jogi megalapozottsága

Az idézett bírói ítélet (különösen az indokolás) azon túl, hogy hűen tükrözi azt a felfogást és gyakorlatot, mely a közüzemi fogyasztói szerződések során a kötelezettségek és jogosultságok arányát kifejezetten a fogyasztó hátrányára törekszik megállapítani, **olyan jogszabály alkalmazásával született, mely álláspontom szerint az Alaptörvénybe ütközik.**

Azzal a kétségtelen ténnyel, hogy a **Get. alapján a felhasználó objektív és büntető jellegű felelősségével szemben, a fogyasztó kimentési lehetőséggel nem rendelkezik**, azaz ezt a nagyon szigorú felelősséget a **szolgáltató közreható magatartása sem tör(het)i meg**, a jogalkotó olyan erőfölényt biztosít a szolgáltató számára, ami az Alaptörvénybe ütközik, ugyanis **Magyarország Alaptörvényének M) cikk 2. pontja szerint: „Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.”**

A verseny tisztasága mellett tehát az államnak a fogyasztók jogait is biztosítania kell. Ezzel a cikkel az Alaptörvény a versenynek a közjó általi ésszerű korlátozását rögzíti. Az Alkotmánybíróság már működése kezdetén – holott a fogyasztói jogok az Alkotmányban korábban nem voltak nevesítve – rámutatott, hogy a piacgazdaság nem azonos a gazdaságban az állami jelenlét teljes hiányával, mert nemzetközi tapasztalatok alapján egyes területeken – így többek között a versenyjog, a környezetvédelem és a fogyasztóvédelem területén – a piacgazdaság elve nem csak megengedi, de meg is követeli a bizonyos mértékű állami beavatkozást.

Az Alkotmánybíróság 8/2014. (III. 20.) Ab határozatában foglalkozott a fenti alaptörvényi hivatkozás értelmezésével. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdése második mondatából az államnak az a kötelezettsége következik, amely – az Alaptörvényben szereplő alkotmányos értékek figyelembevételével – a fogyasztók érdekeit védő, az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben fellépő intézményrendszer létrehozására és fenntartására, továbbá **a fogyasztók jogait biztosító jogszabályok megalkotására** vonatkozik.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az **M) cikk (2) bekezdéséből közvetlenül következhet valamely jogszabály alkotmányellenessége.**

Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozatában rámutatott arra, hogy habár az Alaptörvényben az M) cikk nem az alapjogi fejezetben helyezkedik el, az Alaptörvény és az Abtv. nemcsak alapvető jog, hanem **Alaptörvényben biztosított jog sérelmére való hivatkozást is lehetségesnek tart alkotmányjogi panaszban.**

A magyar jogrendszer ismeri és szabályozza – az Alaptörvényen kívül – a fogyasztók jogait, és az M) cikk (2) bekezdésében említett fogyasztói jogokon ezeket a jogokat mindenképpen érteni kell. Az Alaptörvényben említett „fogyasztók jogai” fogalomkör nem korlátozódik konkrétan megnevezhető jogokra. A „fogyasztók jogai”, mint önálló és egységes fogalomkör a gazdasági élet hivatásszerű szereplőivel partneri kapcsolatban álló **nem hivatásszerű szereplők e pozíciójukból adódó potenciális hátrányokkal szembeni védelmi helyzetét, illetve e védelemre szóló jogosultságát is jelenti.**

E gondolatkörben irányadónak tekinthető Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása, mely szerint „Az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésének az a kitétele, hogy „Magyarország védi...” jellegzetesen államcéli megfogalmazás. Az M) cikk (2) bekezdése a fogyasztók jogainak védelmét államcélként határozza meg. Ez a megfogalmazás azonban rendkívül erőteljes, erőteljesebb azoknál az államcéloknál, melyekkel kapcsolatban az Alaptörvény az állam cselekvését illetően „törekszik”, „támogatja”, „segíti” igéket használja.

Meglevő jogot csökkentő, **a védelmi szintet leszállító jogalkotás**, vagy más ilyen közhatalmi aktus azonban **már sértheti az államcélként megfogalmazott alkotmányi szabályt**. Ennek megfelelően kell értékelni a jogalkotó, illetve a közhatalom más tényezője lehetséges mozgásterét az M) cikk (2) bekezdésével összefüggésben. Az M) cikk (2) bekezdéséből tehát az államra nézve konkrét tartalmú jogalkotási kötelezettség nem keletkezik, absztrakt értelemben azonban ebből az államcélből feltétlenül levezethető okszerűnek és hatékornak mutakozó **jogalkotási, intézményvédelmi, általában állami aktivitási kötelezettség.**”

Álláspontom szerint a Földgázellátásról szóló 2008. évi XL. tv. (Get.) és a végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet **ezt a védelmi szintet szükségtelenül és aránytalanul szállította le**, ezért az az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésébe ütközik.

III. Az Abtv. 41. § (1) szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

A hatályos jogi norma (gázközüzemi szabályozás) akként rögzíti a felhasználó kötelezettségét, a Földgázellátásról szóló 2008. évi XL. tv. (Get.) 99. § (6) bekezdése szerint, hogy „a fogyasztásmérő berendezés állagmegóvása és védelme a felhasználó kötelezettsége”.

Ezzel összefüggésben a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 17.1. pontja kimondja, hogy „a **felhasználó köteles minden általa észlelt, a szolgáltatással kapcsolatos rendellenességet a földgázelosztónak haladéktalanul bejelenteni**”.

A fentiekkel szemben – a fogyasztásmérő berendezéssel összefüggő szolgáltató kötelezettségeiről – a Földgázellátásról szóló 2008. évi XL. tv. (Get.) 100. § (1) bekezdése mindössze annyit mond, hogy „a fogyasztásmérő berendezés leolvasását a szállítási rendszerüzemeltető és a földgázelosztó a földgázellátásról szóló törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendeletben meghatározott és az üzletszabályzatukban feltüntetett gyakorisággal végzik. **A fogyasztásmérő berendezést legalább évente egyszer le kell olvasni.**”

Álláspontom szerint a jogalkotó a **fogyasztásmérő berendezéssel kapcsolatos kötelezettségeket** aszimmetrikusan telepíti a fogyasztó és a szolgáltató között. Míg a fogyasztó kötelezettségei (különösen a Get. 99. § (6) bekezdése és a Rendelet 18.10. pontja) **vétkességre tekintet nélkül (lényegében objektív kárfelelősséget telepítve ezzel)** kerültek rögzítésre, addig a szolgáltatóra vonatkozó jogi norma egyrészt **csak a leolvasási kötelezettséget** nevesíti, másrészt lényegében (azaz minden további felelősségi- és részletszabály mellőzésével) **lex imperfecta** tartalommal került be a törvénybe.

Azaz **hallgat a hatályos jogi szabályozás** arról, hogy a **fogyasztó jogainak (az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdése második mondatának második fordulatára szerinti)** esetleges megsértése, illetve a leolvasási és / vagy ellenőrzési kötelezettség körében végzett szolgáltatói mulasztások – a fogyasztó személyében bekövetkezett változások kivételével – **a felelősség alóli mentesülés vagy az esetleges kármegosztás** tekintetében bírnak e relevanciával.

Az ügyekben eljáró bíróságok is **ennek megfelelően (nem) értékelték a szolgáltató ellenőrzési tevékenységét** (ideértve mind az éves, mind a rendkívüli ellenőrzést is).

Miután a jogalkotó a kimentési lehetőségekről egyáltalán nem rendelkezik (pl. egy nem zárt területen elhelyezett, bárki által hozzáférhető fogyasztásmérő esetén is „teljes” és objektív felelősség terheli a fogyasztót), **a felelősség kizárására** és / vagy mérséklésére a felhasználónak, de úgy tűnik, hogy **még az eljáró bíróságnak** (a Ptk. rendelkezései szerinti körben) és **hatóságoknak** (fogyasztóvédelmi tevékenységük során) **sincs lehetősége**.

Ennek megfelelően tartalmilag a jogszabály úgy értelmezhető, hogy a fogyasztásmérő berendezés állagmegóvása és védelme – **csak és kizárólag** – a felhasználó kötelezettsége, a jogalkotó – a hivatkozott jogszabályokban – a szolgáltatók terhére e körben kötelezettséget nem telepített.

A jelenlegi – jogszabályokban rögzített – **felelősségi aszimmetria tehát sérti az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdése második mondatának első fordulatát**.

Álláspontom szerint így **az erőfölénnyel való visszaélés megvalósulását** jelenti maga a fogyasztói kötelezettségek megszegése estére előírt **jogkövetkezmény (kötbér) alkalmazásának hatályos jogi szabályozása is**.

A 2008. évi XL. tv. (Get.) 99. § (6) bekezdése jelenti a jogi alapját a jogkövetkezmények alkalmazásának, azzal, hogy a fogyasztásmérő berendezés állagmegóvását és védelmét a felhasználó kötelezettségévé teszi. Maga a törvény mindazonáltal hallgat ennek érvényesítéséről, további részletszabályokat a jogalkotó nem tartott szükségesnek és / vagy célszerűnek törvényben megalkotni. Konkrétan a szabálytalan vételezés tényleges jogkövetkezményekről így csak a törvény végrehajtására kiadott **19/2009. (I. 30.) Korm. rend. (Fesz.) 1. számú Mellékletének 18.4. pontja tesz említést**.

A Rendelet 18. pontja részletezi az elosztóhálózat-használati szerződés megszegésének eseteit, ezen belül a 18.7. szól a 18.4. pont szerinti (szabálytalan vételezés) **szerződésszegések jogkövetkezményeiről**.

Eszerint a 18.4. pont b)-f) pontjai esetére **jogkövetkezményként kötbért állapít meg**, amelynek mértékét ugyanakkor a jogalkotó elégségesnek tartotta **a földgázelosztó üzletszabályzatába utalni**. Ezzel egyoldalúan (és nagyvonalúan) a jogosult hatáskörébe utalta a fogyasztói szerződésszegések „árzását”, **biztosítva ezzel is az erőfölénnyel való visszaélés lehetőségét**.

Kétségtelen, hogy a jogalkotó megpróbált – a felhatalmazással egyidejűleg – bizonyos követelményeket is meghatározni azzal, hogy előírta azt, hogy a kötbér mértékét **„arányosan, a fokozatosság elvét figyelembe véve kell megállapítani úgy, hogy a felsorolt jogsértések súlyát és a szerződésszegéssel a földgázelosztónak okozott joghátrányt is figyelembe kell venni.”**

Esetemben az elosztóhálózat-használati szerződésekhez használatos **szolgáltatói kötbértábla** **ezeknek a követelményeknek nem tesz eleget** (azaz a jogalkotó szándék ezen a szabályozási szinteken már nem érhető tetten), ezzel mintegy bizonyítva azt, **hogy a hatályos szabályozás nem képes transzformálni az alaptörvényi követelményeket, azaz nem biztosítja az erőfölénnyel való visszaélés tilalmának érvényesülését és a fogyasztói jogok védelmét.**

Ugyanakkor a jogalkotó a 18.10. pontban fenntartotta a gázszolgáltató számára azt a lehetőséget is, hogy „ha a szabálytalan vételezés pontos időtartama hitelt érdemlően nem állapítható meg, legfeljebb **30 napos vélelmezett fogyasztási időtartamot** kell figyelembe venni.” Kétségtelen, hogy ez az előírás a kötbér vonatkozásában korlátozást jelent. Ugyanakkor itt is tetten érhető a fogyasztó kiszolgáltatottsága, hiszen arról már nem szól ez a szabály sem, hogy az időtartam megállapításának sikertelensége kinek a terhére értékelhető (esetemben ennek kiderítésére a bíróság nem is tett kísérletet, holott a fogyasztástörténetből egyértelműen megállapítható mind az időpont, mind a tényleges szabálytalan vételezés volumene). Mint ahogyan arról sem rendelkezik, hogy **miként alakul a kötbér** olyankor (mint ez történt a konkrét esetben), **amikor magának a szolgáltatónak a felróható magatartása teszi lehetetlenné a konkrét időtartam (és volumen) megállapítását.**

IV. Az Abtv. 43. § szerinti indítvány és annak jogi megalapozottsága

A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése során részletesen bemutattam a bíróságok ítéletét és indokolását.

Az eljáró bíróságok meglátásom szerint

- **A bírói döntést érdemben befolyásoló** – fent részletesen ismertetett – **alaptörvényellenes jogszabályok alkalmazásával került sor.** A fogyasztó jogok biztosítása, a monopolhelyzetben lévő közszolgáltatók erőfölénnyel való visszaélésének megakadályozása egy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés napjainkban.
- **Jogellenesen jártak el, amikor megsértették az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkelyét, mely a tisztességes eljárásához való jogot biztosítja.** Eljárásuk során több ponton is megsértették a hatályos törvényeket és mindenekelőtt Magyarország Alaptörvényét. A 28. cikk ugyanis kötelezettségként fogalmazza meg, hogy *„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

Kétségtelen, hogy a konkrét esetben – legalábbis ami a felperesi keresetet illeti – jogalkalmazóként kötve voltak a hatályos gázközüzemi szabályozáshoz. Álláspontom szerint ugyanakkor **fel kellett volna ismerniük az alkalmazott jogszabályok alaptörvénybe ütközését**, különös tekintettel arra, hogy erre vonatkozóan kifejezett alperesi indítványok is voltak.

Eljárásuk során fel kellett volna azt is ismerniük továbbá azt is, hogy **a hatályos gázközüzemi szabályozás és a polgári jogi elvek és szabályok (Ptk.) között kollízió van**, ennek megfelelően értékelniük kellett volna a kötelmi viszonyokból adódó felelősségi intézményeket is. Különösen igaz ez a viszontkereset elbírálására.

Álláspontom szerint az eljáró bíróságok amellet, hogy **megalapozatlan ítéletet hoztak, a viszontkeresetet a per során érdemben egyáltalán nem is vizsgálták, erre kísérletet sem tettek**, alperesi bizonyítási indítványaimat a viszontkereset tekintetében szükségtelennek tartották vizsgálni és / vagy azokat elutasították. Súlyos eljárási mulasztást követett el a Budapesti XVIII. és XIX. kerületi Bíróság azzal, hogy maga a bíróság – a Pp. 3. § (3) bekezdésének előírása ellenére – a bizonyítási teherről egyáltalán nem is rendelkezett, arról végzést nem hozott. Ezt a mulasztást a másodfokú bíróság sem orvosolta.

Az eljáró bíróságok tehát **a konkrét ügyben megsértették az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkelyét, mely a tisztességes eljárásához való jogot biztosítja**, azzal, hogy a per során bizonyítási indítványaimat és a viszontkeresetet **érdemben nem vizsgálták**, indokolásuk ennek megfelelően hiányos és felszínes maradt, lényegében ki sem terjedt a tartalmi kérdésekre, így a történeti tényállás kibontására és az abból adódó **jogi következtetések levonására**.

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint [7/2013. (III. 1.) AB határozat] – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének részét képező indokolt bírói döntéshez való jog tartalmát kifejtve

– azt az alkotmányos követelményt támasztotta a bíróságokkal szemben, hogy azok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. Ennek megfelelően az feltétlen elvárás, hogy a bíróság az **ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg**, és erről a vizsgálatáról a **határozatának indokolásában is adjon számot**.

V. Az Abtv. 43. § szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő **feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja**, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint **az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket** (esetemben a szolgáltató vétkességi felelősségének megállapítását).

Jelen beadványt megalapozó konkrét bírósági eljárásban nehéz nem észrevenni az eljáró bíróságok elfogultságát. A konkrét bizonyítást valamennyi bizonyítási indítvány esetében mellőzve (a Törvényszék szerint jogszerűen, kimondva azt, hogy „*az elsőfokú bíróság az ellenfél beismerésére figyelemmel az alperesi **bizonyítási indítványokat helytállóan mellőzte***”), a keresetet alaposnak, míg a viszontkeresetet alaptalannak minősítette, „*mivel **nem volt megállapítható a felperes részéről jogellenes magatartás. Kifejezetten a rá vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el a felperes, amikor az alperes téves mérőállás bejelentésére történt figyelemfelhívás után **ellenőrző leolvasást rendelt el*****”. Arról a bíróság nagyvonalúan és következetesen hallgat (illetve az erre vonatkozó bizonyítási indítványoknak nem adott helyt), hogy az – általam soron kívül kért – ellenőrző vizsgálat (illetve korábban az éves ellenőrző leolvasás) mire terjedt ki és milyen eredménnyel zárult.

A másodfokú bíróság osztotta a kerületi bíróság – az érdemi vizsgálat és a bizonyítás lefolytatása nélkül tett – megalapozatlan megállapítását, kimondva, „*hogy a felperes a bejelentésnek megfelelően eleget tett ellenőrzési kötelezettségének, **a szabálytalan vételezés vonatkozásában nincs olyan jogellenes és felróható magatartás, ami a kártérítési igényt megalapozhatná.***”

A fentiek alapján nyilvánvaló, hogy

- A bíróságok a szolgáltatói magatartást (annak felróhatóságát illetően) kifejezetten **csak és kizárólag a szabálytalan vételezés vonatkozásában** értékelték, holott a **viszontkereset nem erre terjedt ki, hanem magára az ellenőrzésekre**.
- A viszontkereset kifejezetten a **lefolytatott ellenőrzések tekintetében** állította azt, hogy a szolgáltató hanyag, felületes munkát végzett (az éves ellenőrző vizsgálatot nem

megfelelően végezte el, ezt követően velem nem számolt el, illetve a rendkívüli ellenőrző vizsgálatot eleve helytelenül, rossz tárgykörben rendelte meg, azt is hanyagul tette) és ezzel fogyasztói jogomat megsértette, kárt okozott. **Erre vonatkozóan kellett volna a bizonyítást lefolytatni.**

A bíróságok tehát – ha közvetett módon is, elsősorban a viszontkereset megítélésében és kezelésében – visszaigazolták a jogalkotás ellentmondásosságát, miután a **szolgáltatói vétkességi felelősség megállapítására nem láttak jogi lehetőséget.** Ezzel egyértelművé tették, hogy a közüzemi szolgáltatót nem terhelik olyan kötelezettségek, amik a szerződéses kötelezettségek tekintetében **egyáltalán felvethetnék a vétkességi felelősség kérdését,** azaz a jogalkotó olyan felelősségi (de inkább felelőtlenégi) rendszert alkotott, ahol az egyik – az erőfölénnyel eleve rendelkező – fél mulasztásai (saját felróható magatartása) nem értékelhetők.

Ez egyértelműen bizonyítja, hogy a jogalkotó a gázszolgáltatói jogszabályok megalkotása során nem biztosította az Alaptörvényben lefektetett követelmények megvalósulását. A kötelezettségeket aszimmetrikusan és a fogyasztók kárára telepítette, a minimális (lex imperfecta) szolgáltató kötelezettségeket – legalábbis az ellenőrzési eljárások tekintetében biztosan – **kivonta a vétkességi felelősség hatálya alól, míg a fogyasztóra egy büntető jellegű és objektív felelősséget telepített.**

Ezt az ellentmondást mindazonáltal az eljáró bíróságoknak fel kellett volna ismerni és – az erre vonatkozó alperesi indítványoknak megfelelően – a szabályozást alapjogi kontrollját kezdeményezni. Álláspontom szerint a **jogalkalmazás során sérült a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye,** a bíróságok elfogultan és egyoldalúan, kifejezetten a szolgáltatói érdek védelmében jártak el akkor, amikor nem fordultak az Alkotmánybírósághoz.

E tekintetben **kifejezetten árulkodó az indokolás,** mely szerint „*a jogalkotó ezen rendelkezése teljes mértékben összhangban áll azazal a köztudott ténnyel, hogy az egyes közüzemi szolgáltató, így a vezetékes gázt biztosító felperes és [REDACTED] is több ezer, esetenként több tízezer fogyasztóval állnak szerződéses kapcsolatban, vagyis nem lehetnek abban a helyzetben, hogy a ... mérőeszközök védelmét és sértetlenségének gyakori, akár havi ellenőrzését saját hatáskörükben biztosíthassák.*”

A bíróságok tehát olyan vélelmet fogalmazznak meg, mely szerint a mérőeszközök védelmét csak a gyakori ellenőrzés tudná garantálni, holott ilyen elvárásokat sem a jogalkotó, sem magam nem támasztottunk. Az elvégzett (?) ellenőrzések ráadásul még ezt is tételesen cáfolják.

A per során ezzel szemben arra hivatkoztunk, hogy a **professzionális szolgáltató** – a törvényben előírt éves ellenőrzés – és a **laikus fogyasztó** által, kifejezetten a törvényi kötelezettségei tekintetében egyébként is előírt, és a gyanús körülményekre tekintettel kért, **rendkívüli ellenőrző vizsgálatok** során köteles úgy eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Jelen esetben ez az elvárás (egy „veszélyes üzem” esetében) arra vonatkozott, hogy **a nyilvánvaló illetéktelen beavatkozás tényét időben állapítsa meg.** Erre a szolgáltatónak minden lehetősége biztosított volt (akár a fogyasztástörténet előzetes vagy utólagos elemzésével).

A **bíróságok és a hatóságok** (utóbbi a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, mely FVFO_2017/99-6 számú határozatában utasította el panaszomat) **egy, az alaptörvényi**

követelmények szerinti tisztességes eljárás során (ítélettel kimondott) felmentést az erőfölénnyel rendelkező szolgáltató számára (a jelen esetben kiszolgáltatót helyzetben, önhibáján kívül a szolgáltató hanyag munkavégzése következtében került és harmadik személlyel szemben védtelenné vált) **fogyasztóval szemben nem adhattak volna.**

A peres eljárás során a **rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem**, felülvizsgálati kérelemre – az értékhatár miatt – nem volt lehetőségem. Perújítást nem kezdeményeztem és a bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését sem kértem (a kötbért a szolgáltatónak időközben megfizettem).

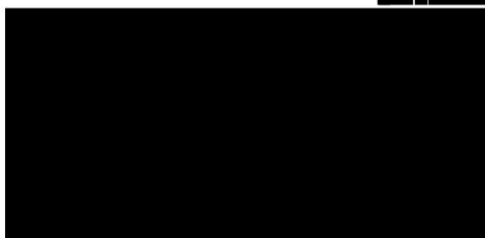
Fentieknek megfelelően kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg** a

- 56.Pf.639.620/2017/4 és a
- 8.P.XVIII.21.122/2016. számú bírói döntések **alaptörvény-ellenességét**, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat **semmisítse meg.**

Nyilatkozom továbbá arról, hogy személyes adataim nyilvánosságra hozásához hozzájárulok.

Kelt: Budapest, 2018. július 9.

Dr. Szabó Imréné (sz. Tőrek Erika,)

Melléklet:

- 56.Pf.639.620/2017/4
- 8.P.XVIII.21.122/2016. számú ítéletek
- FVFO_2017/99 számú határozat